

Framst.nr 10/1971.

STORA UTSKOTTETS betänkande nr 41/1970-71 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om härbärgerings- och förplägningsrörelser.

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande nr 32/1970-71, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Efter behandling av ärendet har stora utskottet beslutat omfatta det i lagutskottets ovannämnda betänkande framställda förslaget med följande ändringar:

4 §. Stora utskottet har ansett att till begreppet campingrörelse förutom uthyrning av själva tältplatsen och platser för campingvagnar även borde hänföras uthyrning av på campingplatsen färdigt uppställda tält och campingvagnar, varför utskottet infört en motsvarande bestämmelse härom i 4 § 1 mom. Detta har även föranlett en ändring av 3 mom. så, att ej heller den sistnämnda verksamheten skulle räknas såsom campingrörelse, ifall samtidigt högst fem sällskap betjänas.

7 §. Enligt 7 § 1 mom. 3 punkten skulle lagen icke tillämpas "på härbärgering inom camping- och därmed jämförligt område i byggnader i vilka högst tio personer kan inkvarteras samtidigt i varje byggnad". Då detta stadgande, som hämtats från rikets motsvarande lagstiftning, i landskapet torde komma att sakna praktisk betydelse och då enligt stora utskottets förmenande dessutom alla större campingplatser borde anses såsom härbärgeringsrörelser, har utskottet föreslagit att stadgandet skulle utgå.

I 7 § har stora utskottet dessutom funnit att en uthyrning av rum i privatbostad åt turister (1 mom. 4 punkten) eller i vanligt underhyresgästförhållande (4 mom.) med en gemensam högsta gräns om tio gäster måste anses innebära så likartade verksamhetsformer, att dessa redan av billighetsskäl borde regleras genom gemensamma stadganden utan särskild hänsyn till hyrestidens längd. På grund härav har stora utskottet omredigerat 1 mom. 4 punkten att omfatta vardera hyresförhållandet, medan 4 mom. föreslås utgå. Samtidigt har utskottet förutsatt att såsom villkor för turistuthyrning jämväl skulle gälla att lägenheten icke försetts med utåt synligt tillkännagivande om rumsuthyrning.

12 och 14 §§. Med beaktande av den brandmyndigheterna enligt 46 § tilldelade övervakningsskyldigheten och den allmängiltiga betydelsen av brandskyddsbestämmelsernas noggranna iakttagande har stora utskottet funnit det motiverat att i 12 och 14 §§ införa uttryckliga bestämmelser om brandmyndigheternas insyn och medverkan på samma sätt som stadgats för hälsovårdsmyndigheterna.

20 §. Då ändamålsenligheten synes påfordra att den planritning över lokaliteterna, som vid ansökan om näringstillstånd skall bifogas handlingarna redan därförinnan godkänts av magistraten resp. vederbörande byggnadsnämnd, har stora utskottet funnit det påkallat att införa ett uttryckligt stadgande härom i 20 § 6 punkten.

Enligt 2 § 1 mom. 7 punkten gällande landskapsförordning om härbärgerings- och förplägningsrörelser (6/65) skall till ansökan om näringstillstånd för campingrörelse ytterligare fogas situationsplan över området och utredning om områdets avgränsande mot kringliggande områden. Då stora utskottet funnit stadgandets bibehållande påkallat, har det samma intagits i 20 § såsom en ny 9:e punkt.

23 §. Med hänvisning till motiveringen under 12 och 14 §§ har stora utskottet i 4 mom. infört en bestämmelse om att även brandnämnden i kommunen skall tillställas avskrift av ifrågavarande beslut och handlingar.

27 §. I paragrafens början har stora utskottet utbytt "förplägningsrörelse" mot "rörelse", då därmed avses både härbärgerings- och förplägningsrörelse.

32 §. Stora utskottet har uttryckt de förekommande klockslagen i överensstämmelse med numera tillämpad lagstiftningspraxis i landskapet på samma sätt som t.ex. i landskapslagen om offentliga nöjeställningar (28/69).

45 §. Jämlikt 11 § 2 mom. 3 punkten Självstyrelselagen hänföres till rikets lagstiftningsbehörighet bl.a. utfärdandet av bestämmelser om i landet vistande utlänningars övervakande. Då meddelandet av i 45 § 3 mom. avsedda bestämmelser närmast avser utländska medborgare, har stora utskottet för undvikande av lagstiftningsbehörighetens överskridande i andra meningens början ersatt "Landskapsstyrelsen" med "Ministeriet för inrikesärendena".

Av samma orsak har stora utskottet i samma paragrafs 4 mom. uteslutit bemyndigandet för landskapsstyrelsen att meddela "erforderliga andra bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf". Landskapsstyrelsens rätt att utfärda närmare direktiv om förande av resandebok eller -kartotek kan däremot enligt utskottet bibehållas.

54 §. Stora utskottet har ersatt sista bisatsen "såframt icke annorlunda förordnas" med upprepningen "såframt icke landskapsstyrelsen eller länsstyrelsen annorlunda förordnar" i överensstämmelse med stadgandets nuvarande lydelse varigenom samtidigt eventuella tolkningsmöjligheter undvikas.

60 §. Stora utskottet har föreslagit att lagens ikraftträdande skulle framskjutas till den 1 januari 1972, då det föreslagna datumet den 1 september 1971 ej längre är realistiskt.

Enligt förslaget skulle av den nya lagen förutsatta byggnadstekniska ändringar icke beröra sådana rörelser, som bedrivs av redan beviljat näringstillstånd. Motsvarande stadgande ingår i den nugällande lagen från år 1963. Med beaktande av den utveckling som skett och då det är angeläget att de grundläggande brandskyddsbestämmelserna i 39 § verkligen iakttages, anser stora utskottet att dylika eftergifter ej längre borde medgivas ur säkerhetssynpunkt. Såsom övergångsbestämmelse har stora utskottet likväl föreslagit att de genom den nya lagen förutsatta byggnadstekniska ändringarna skulle få utföras ännu under år 1972. Skulle denna tidsfrist i något fall icke kunna iakttagas eller skulle ändringarna medföra oskäligen kostnader eller avsevärd olägenhet vid näringens utövning, föreligger möjlighet för landskapsstyrelsen att i stöd av 58 § bevilja nödiga lättnader.

Slutligen önskar stora utskottet fästa justeringsutskottets uppmärksamhet vid behovet av lagens språkliga genomsyn, varvid bl.a. i 39 §:s början ingående ålderdomliga "hava" torde ersättas med "ha" samt verbformer såsom "upprätthålls" och "avhjälps" (7 §) utbytes mot "upprätthålles" och "avhjälpes" o.s.v.

Med hänvisning till det ovan anförda får stora utskottet förtydligat föreslå

att Landstinget måtte antaga det i landskapsstyrelsens framställning ingående lagförslaget i enlighet med lagutskottets betänkande, likväl sålunda att nedannämnda lagrum erhåller följande lydelse:

4 §.

Campingrörelse kallas sådan härbärgeringsrörelse som avser uthyrning av tältplatser eller platser för campingvagnar eller även av för ändamålet färdigt uppställda tält och campingvagnar.

(2 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

Såsom campingrörelse räknas icke i 1 mom. nämnd verksamhet, som samtidigt betjänar högst fem sällskap. På sådan rörelse må benämningen campingplats eller liknande benämning icke användas.

7 §.

(1 mom. 1-2 punkterna likasom i lagutskottets betänkande).

3) på sådan tältplats som enligt 4 § icke betraktas såsom campingrörelse;

4) om enskild person i förtjänstsyfte i sin bostad eller i samband därmed stående lokaliteter upplåter möblerade rum med eller utan helinackordering till andra än anförvanter, såvida antalet sängplatser för gäster icke överstiger tio och lägenheten icke heller försetts med utåt synligt tillkännagivande om rumsuthyrning;

(1 mom. 5-7 punkterna likasom i lagutskottets betänkande).

(2-3 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

12 §.

För tillfälligt bedrivande av förplägningsrörelse skall tillstånd sökas hos landskapsstyrelsen, såvida rörelsen kommer att bedrivas längre tid än 30 dagar. Vid beviljande av tillstånd må avvikelse göras från stadgandena i denna lag samt sådana lättnader beviljas, som med hänsyn till rörelsens tillfälliga natur och tillbudsstående möjligheter befinnes lämpliga. I andra fall skall anmälan om rörelsens bedrivande göras hos chefen för polisdistriktet samt hos brand- och hälsovårdsmyndigheterna.

Polischefen må efter att ha hört brandchefen och hälsovårdsnämnden bevilja innehavare av förplägningsrörelse tillstånd att under en tid av högst tre månader anordna servering även i rörelsens andra än för servering godkända utrymmen eller i annan lokal eller på annat ställe, även om utrymmet icke är godkänt som serveringsutrymme.

14 §.

(1 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

Innan verksamheten vidtager, skall sådan rörelsens innehavare hos polischefen samt brand- och hälsovårdsmyndigheterna göra skriftlig anmälan innehållande uppgifter om

- 1) det namn under vilket rörelsen bedrivs, den kommun där rörelsen är belägen och dess adress;
- 2) ägarens namn och adress;
- 3) den persons namn och adress som svarar för rörelsens skötsel;
- 4) de förnödenheter som säljes i rörelsen;
- 5) i rörelsen begagnade anordningar; samt
- 6) ytan av rörelsens lokal.

(3 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

Rörelsen må icke öppnas, förrän brand- och hälsovårdsmyndigheterna godkänt dess lokal för ändamålet.

20 §.

(1 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

(2 mom. 1-5 punkterna likasom i lagutskottets betänkande).

6) i skala 1:50 eller 1:100 i fyra exemplar uppgjord samt i staden av magistraten och på landsbygden av byggnadsnämnd godkänd planritning över lokalen med tillhörande lagerutrymmen, förvaringsrum, tamburer, utgångar, ventilationsanordningar, terrasser och utrymmen för friluftservering samt, då fråga är om rörelse eller lokal i andra våningen eller högre upp, i nödiga delar även profilritning över byggnaden;

(7-8 punkterna likasom i lagutskottets betänkande).

9) då fråga är om campingrörelse, situationsplan över området och utredning om områdets avgränsande mot kringliggande områden.

23 §.

(1-3 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

En avskrift av beslutet och ett exemplar av ritningarna och beskrivningarna skall av landskapsstyrelsen tillställas chefen för polisdistriktet samt brand- och hälsovårdsnämnden i kommunen.

27 §.

I denna lag avsedd rörelse, för vars bedrivande erfordras tillstånd, skall bedrivas under uppsikt och ledning av en ansvarig föreståndare som godkänts av landskapsstyrelsen. Såsom ansvarig föreståndare för härbärgerings- och förplägningsrörelse, som äges av enskild näringsidkare, må godkännas även annan än ägaren.

(2 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

32 §.

Förplägningsrörelse må öppnas tidigast klockan 05.00.

I samband med hotell eller motell godkänd förplägningsrörelse, restaurang, klubbrestaurang och i 14 § avsedd förplägningsrörelse, där färdiga portioner serveras, må hålla öppet till klockan 02.00 och övriga rörelser till klockan 24.00.

45 §.

(1-2 mom. likasom i lagutskottets betänkande).

Beträffande andra utlänningar än danska, isländska, norska och svenska medborgare, skall avfärdsanmälan lämnas hos polischefen eller av honom förordnad funktionär dagen efter avfärden, såframt icke polischefen medger längre tid för inlämnandet. Ministeriet för inrikesärendena må meddela bestämmelser om på vilka orter och av vilka slags rörelser motsvarande avfärdsanmälan skall göras också om andra gäster.

Närmare bestämmelser om förande av resandebok eller -kartotek som avses i 1 mom. och om de anteckningar som skall göras däri meddelas av landskapsstyrelsen.

-6-

54 §.

Angående sökande av ändring i landskapsstyrelsens och länsstyrelsens beslut gäller vad därom är särskilt stadgat. I landskapsstyrelsens beslut, varigenom varning tilldelats, må ändring icke sökas. Landskapsstyrelsens och länsstyrelsens beslut går oavsett besvären i verkställighet, såframt icke landskapsstyrelsen eller länsstyrelsen annorlunda förordnar.

60 §.

Denna landskapslag träder i kraft den 1 januari 1972 och genom densamma upphäves landskapslagen den 4 april 1963 om härbärgerings- och förplägningsrörelser (7/63) jämte däri senare företagna ändringar samt 36 § landskapslagen den 15 juli 1952 angående ordningsstadga för landsbygden i landskapet Åland (32/52).

Stadgandena i denna lag tillämpas på rörelse som bedrivs med stöd av redan beviljat näringstillstånd, dock så, att genom denna lag försatta byggnadstekniska ändringar må utföras ännu under år 1972.

Mariehamn, den 12 maj 1971.

På stora utskottets vägnar:

Albin Johansson
ordförande

./ Erik Rask
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Albin Johansson, viceordföranden Alarik Häggblom, ledamöterna Gustav Adolf Boman, Olof M. Jansson, Sven Friberg, Sven Lemberg, Börje Hagström, Erik Lundqvist (delvis), Karl Karlsson och Elmer Jansson samt ersättaren Torvald Söderlund (delvis).